

චීන භාෂාවෙහි බහු උච්චාරණ අක්ෂර ‘多音字’ (duō yīn zì) පිළිබඳ විමසුමක්

තෙරිපැහැ උපනන්ද හිමි

හැඳින්වීම

චීන භාෂාව ලොව බිහි වූ පැරණි ම භාෂාවක් වනවා සේම, ඉතා සංකීර්ණ භාෂාවක් ද වේ. එම සංකීර්ණතාව සඳහා භාෂාව තුළ විශාල අකුරු ප්‍රමාණයක් සහිත වීම, උච්චාරණයේ දී ශබ්ද සංකීර්ණතාව (ප්‍රධාන තාන හතරකින් සහ අමතර නිදහස් තානයකින් ශබ්ද වීම), බහු අර්ථ ශබ්ද, බහු උච්චාරණ ශබ්ද යනාදී කරුණු හේතු වේ.

චීන භාෂාව සමහර තැනක විත්‍ර භාෂාවක් ලෙස හඳුන්වා ඇත්තේ මෙසේ ය. “ඇතැම් භාෂා වර්ගවල ලිඛිත සංකේතය සංකේතික අර්ථයට සමාන ය. මේ භාෂා වර්ගයට කියන්නේ ‘විත්‍ර භාෂා’ කියා ය. පුරාණ මිසර භාෂාව මෙවැන්නක් යයි කියති. චීන හා ජපන් භාෂා ද විත්‍ර භාෂා වර්ගයට අයත් ය.”¹ යනුවෙන් මහැඳුරු එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍රයෝ කියති. චීන භාෂාව විත්‍ර භාෂාවකට වඩා සමීප වන්නේ සංකේතාක්ෂර සහිත භාෂාවක් යන්නට ය. එයට හේතුව අද වන විට මූලික විත්‍ර ස්වරූපයකට වඩා සංකේත ස්වරූපයක් බොහෝ අක්ෂර තුළ විද්‍යමාන වන හෙයිනි. ඒ සඳහා උදාහරණ ලෙස 男 (nán) පිරිමි පුද්ගලයා, 口(kǒu) කට, පිවිසුම, 出(chū) පිටවීම, 走(zǒu) ඇවිද යාම යනාදී සංකේත අක්ෂර හඳුන්වා දිය හැකිය.

එක ම අක්ෂරයට විවිධ ශබ්ද ඇති බව, එකම ශබ්දයට විවිධ අක්ෂර ඇති බව, එකම ශබ්දයට විවිධ තාන ඇති බව සහ ඒවාට අනුව අර්ථය ද වෙනස් වන බව ආදී කරුණු සලකා බලන කල චීන භාෂාව තුළ සංකීර්ණ ශබ්ද හා ශබ්දීම ඇතුළත් වන බව වටහා ගත හැකිය. මෙම ලිපියෙහි සඳහන් බහු උච්චාරණ ශබ්ද පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී ඒ බව තවදුරටත් මොනවට පැහැදිලි වනු ඇත.

චීන භාෂාවෙහි බහු උච්චාරණ ශබ්ද පිළිබඳ දුෂ්කරතාව මගහැර

වීම මෙම ලිපියෙහි අරමුණයි. මූලිකව ම බහු උච්චාරණ ශබ්ද පිළිබඳ සංකීර්ණතා මග හරවා ගැනීමට නම් ආධුනිකයා අධ්‍යාහාර ක්‍රමයෙන් ම මේවා පිළිබඳ අවබෝධ කටයුතු වේ. එම අධ්‍යයනයන්ට පහසුව පිණිස මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරනු ලැබේ. එහි දී මාතෘකාවේ විෂයය සීමා කරනු වස් වර්තමානයේ චීන භාෂා දැනුම මැන බැලීමේ ප්‍රධාන මෙන්ම පිළිගත් විභාග පරීක්ෂණයක් ලෙස චීනයේ සහ ඉන් පිටත ක්‍රියාත්මක HSK (hànyǔshuǐpíngkǎoshì - Chinese Level Test) යන පරීක්ෂණයට අදාළ HSK 2 පරීක්ෂණය සඳහා නිර්දේශිත වචන ප්‍රමාණය යොදා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

මෙම අධ්‍යයනය තුළින් භාෂාව අධ්‍යයනයේ දී හමුවන අතිශය සංකීර්ණ ව්‍යාකරණමය ගැටලුවක් පිළිබඳ සාකච්ඡා කෙරෙන බැවින් ඒ සඳහා ඉතා සංයමයෙන් කරුණු පැහැදිලි කර ගැනීමේ අරමුණින් උදාහරණ ගෙන කරුණු පැහැදිලි කර දීමට අදහස් කරනු ලැබේ. තවද එම උදාහරණ දැක්වීමටදී චීන අක්ෂරයට පසුව අංකිත පද යෙදුණේ අක්ෂරයට අදාළ ව්‍යාකරණ නියමය දැක්වීම සඳහා ය. නිදසුන් ලෙස (නා.) - නාම පදය, (ක්‍රි.) - ක්‍රියා පදය, (නා.වි.) - නාම විශේෂණය, (ක්‍රි.වි.) - ක්‍රියා විශේෂණය, (නි.) - නිපාතය, (ග.) - ගණක පදය යනුවෙන් විස්තරාර්ථ දැක්විය හැකිය.

මෙම අධ්‍යයනයේදී ඒ ඒ අක්ෂර, ඒවායෙහි ව්‍යාකරණ නියමයන්, බහු උච්චාරණ ලක්ෂණ, බහු අර්ථ ලක්ෂණ, උදාහරණ යනාදී ලෙස ශාස්ත්‍රග්‍රහණයට පහසු වන පරිදි කරුණු දැක්වීමට වග බලා ගන්නා ලදී. අධ්‍යයනය අවසානයේදී එම අක්ෂර සියල්ල වගු ගත කොට කරුණු සම්පිණ්ඩණයක් ද ඉදිරිපත් කොට ඇත.

බහු උච්චාරණ ශබ්ද

මූලිකව එකම අකුරකට උච්චාරණ කිහිපයක් දක්නට ලැබීම, මීට අමතරව එම උච්චාරණයන්ට සාපේක්ෂව අර්ථයන් වෙනස් වීම (අර්ථයන් සමාන වන අවස්ථා ද වේ.) යනාදී කරුණු මෙම බෙදීම සඳහා හේතු වී ඇත. යෙදෙන පරිසරය අනුව එම අකුරින් උච්චාරණය වන්නේ කුමක්ද?, යන්න අධ්‍යාහාරයෙන් ම වටහා ගත යුතු ය.

“සමහර චීන රූපාක්ෂර එක් ආකාරයකට වඩා වැඩියෙන් උච්චාරණය කළ හැක. උදාහරණයකට ‘行’ සමහරවිට xíng ලෙස

කිය විය හැකි අතර (自行车 වගේ). තවත් සමහරවිට háng ලෙස කිය විය හැක (银行 වගේ). මෙවැනි ආකාරයේ අක්ෂර හඳුන්වන්නේ බහු උච්චාරණ අක්ෂර ලෙසයි. ඒ නිසා අප එය උච්චාරණය කිරීමට පෙර එම වචනයෙන් නියෝජනය වන්නේ කුමන අක්ෂරය දැයි දැන ගත යුතු ය.”²

ඉහතින් දැක් වූ උදාහරණය තුළ දක්වන ලද 自行车 (zì xíng chē) සහ 银行 (yín háng) යන වචන ද්විත්වය පිළිවෙළින් (zì háng chē) සහ (yín xíng) කියා උච්චාරණය කළ හොත් එම උච්චාරණය භාෂාව විෂයෙහි විශාල අත්වැරුද්දකි. එම එකම හේතුව පවා කෙනෙකුගේ චිත භාෂා දැනුමෙහි මට්ටම මැන බැලීමට තරම් ප්‍රබල සාධකයකි. එබැවින් බහු උච්චාරණ ශබ්ද පිළිබඳ අධ්‍යයනය ශබ්ද උච්චාරණය පමණක් නොව භාෂාව පිළිබඳ අපගේ දැනුම් මට්ටම ඔසවා තබන කාරණයක් ද වේ. තව ද 谁 (shéi) - කවුද, 谁 (shuí) - කවුද (ගෞරවාර්ථයෙහි) සහ 着 (zhe), (zháo) යන එක ම අක්ෂරයට උච්චාරණ දෙකක් දක්නට ලැබෙන අවස්ථා මේ සඳහා තවත් උදාහරණ ලෙස ගෙන හැර දැක්විය හැකිය.

මෙහිදී එකම අක්ෂරයකට පවතින විවිධ උච්චාරණ පිළිබඳ අවධානයට ලක් කරනු ලැබේ. මීට අමතරව අක්ෂරය සමාන වුවත් එය උච්චාරණ වශයෙන් මෙන් ම අර්ථ වශයෙන් සහ තාන වශයෙන් ද අසමාන විය හැකි ය. ඒ අනුව පහත පරිදි කරුණු සලකා බැලිය හැකිය.

1.i. 好 (hǎo) (නා.වි) - හොඳයි යන අර්ථයෙහි යෙදෙන අතර තුන් වෙනි තානයෙහි ශබ්ද කිරීමෙන් එම අදහස ගම්‍ය කෙරේ. නිදසුන් ගෙන බැලුවහොත් “我很好。 යන තැන (hǎo) යන යෙදීම සඳහන් කළ හැකිය.

ii. 好 (hào) (ක්‍රි.) - කැමතියි යන අදහස දෙන මෙම වචනය එක්ව මීට සමාන අදහස් දෙන තවත් පද නිර්මාණය වී ඇති අයුරු දක්නට ලැබේ. මෙම පදය තවත් පදයක ආධාරයෙන් ක්‍රියා පදයක් ලෙස යෙදෙන අයුරු බොහෝ විට දක්නට ලැබේ. නිදසුනක් ලෙස 爱好 (àihào) (ක්‍රි./නා.) - විනෝදාංශය, කැමතියි

喜好(xǐhào) (ක්‍රි./නා.) - කැමතියි, කැමැත්ත යන ක්‍රියා පද දෙක ගෙන හැර දැක්විය හැකිය. මෙය සතරවන තානයෙහි උච්චාරණය වනු දක්නට ලැබේ.

2. 干 යන මෙම අකුර උච්චාරණ විධි දෙකකින් යුක්ත වන අතර එම විධි දෙක වෙනස් වන්නේ පළමු සහ සතරවන තාන දෙකෙහි බලපෑම නිසා පමණි.

i. 干 (gān) (නා.වි.)- වියළි

北京冬天很干。(běijīng dōngtiān hěn gān.) - බෙයිජිංවල සීත සෘතුව ගොඩක් වියළි ය.

ii. 干 (gàn) (ක්‍රි.)- කරනවා

你在干什么? (nǐ zài gàn shénme?) - ඔබ කුමක් කරමින් සිටින්නෙහිද?

උක්ත උදාහරණ තුළ එකම අකුර තාන දෙකෙහි උච්චාරණය වීමේ දී සිදු වන වෙනස මනාව වටහා ගත හැකි ය.

3. 看 යන මෙම අකුර ද ආකාර දෙකකට උච්චාරණය වනු දක්නට ලැබේ.

i. 看 (kàn) (ක්‍රි.)- බලනවා

我看电视。(wǒ kàn diànshì.) - මම රූපවාහිනිය බලමි.

ii. 看 (kān) (ක්‍රි.)- රැකබලා ගන්නවා

我看门。(wǒ kān mén.) - මම දොරටුව පාලනය කරමි.

看门人 (kān mén rén) - ගේට්ටුව මුරකරන්නා

මෙලෙස එකම වචනය එකම හඬක් තුළ වුව ද හඬ පරාසයෙහි අසමානතාව කරණ කොට වෙනම අර්ථ ගැන්වෙනු දක්නට ලැබේ.

4. chà, chā සහ chāi යන තුන් ආකාරයට උච්චාරණය වන 差(chā) යන අකුර අර්ථයෙන් ද එකිනෙකට අසමාන වේ.

i. 差 (chà) (නා.වි.) - නරක, හොඳ නැති

他的说话很差。(tā de shuōhuà hěn chà.) - ඔහුගේ කතාව බොහොම නරකයි.

ii. 差 (chāi) (ක්‍රි./නා.) - ව්‍යාපාරික ගමන, ව්‍යාපාරික ගමනක් යනවා (මෙම යෙදීම මුලට 出 (chū) යන ආධාරක පදය බොහෝවිට යෙදෙනු දක්නට ලැබේ.)

星期天我出差了。(xīngqītiān wǒ chūchāi le.)- මම ඉරු දින ව්‍යාපාරික ගමනක් ගියෙමි.

iii. 差 (chā) (ක්‍රි.වි/නා.) - ස්වල්ප වශයෙන්, වෙනස

五和十的差是多少? (wǔ hé shí de chā shì duō shao?) - පහ සහ දහයෙහි වෙනස කීයද?

时差 (shí chā) - වෙලාවෙහි වෙනස

යනාදි උදාහරණ තුළින් බහු උච්චාරණ අක්ෂර පිළිබඳ තවදුරටත් වටහා ගත හැකි ය.

5. 乐 (yue) යන අකුර 乐 (yuè), 乐 (lè) ලෙස ශබ්ද වන අවස්ථා දෙකක් දක්නට ලැබේ.

i. 乐 (නා.) (yuè) - සංගීතය

ii. 乐 (නා.) (lè) - සතුට

එහිදී මෙම ශබ්ද දෙක ම තනිව නො යෙදී තවත් අකුරක ආධාරයෙන් සම්පූර්ණ වචනයක් ලෙස භාෂාවෙහි යෙදෙනු දක්නට ලැබේ.

音乐 (නා.) (yīnyuè) - සංගීතය

快乐 (නා.වි.) (kuàilè) - සතුට

6. 血 (xiě) (කථන) සහ 血 (xuè) ('ලේ' සහ 'රුධිරය') වචනය 'රුධිරය' යන තනි අදහස පමණක් ගෙන දෙන අවස්ථාවල 血 (xiě) ලෙසත්, තව වචනයක උපකාරයෙන් ඒ හා සම්බන්ධ වෙනත් වචනයක් ව්‍යවහාර කිරීමේ දී 血 (xuè) ලෙසත් ශබ්ද වේ.

i. 地上有血。(dì shàng yǒu xiě.) - බිම ලේ තිබෙනවා.

ii. 血压 (නා.වි.) (xuè yā) - රුධිර පීඩනය

7. 的 යන අක්ෂරයෙහි උච්චාරණ අවස්ථා සතරක් දක්නට ලැබේ.

i. 的 (නි.) (de) - කෙනෙකුගේ අයිතිය හඟවන 'ගේ' නිපාතය

这个可爱的孩子是谁? (zhè ge kě ài de hái zi shì shéi?) - මේ ආදරණීය ළමයා කවුද?

ii. 的 (නා.) (dì) (කථන) - කුලී රථය

下雨, 我们打的回家吧。(xià yǔ le, wǒ men dǎ dì huí jiā ba.) - වැස්ස වහිනවා, අපි කුලී රථයක් අරගෙන ගෙදර යමු.

iii. 的 (නා.) (dì) - අරමුණ (ආධාරක පදයක උපකාරයෙන් භාෂා ව්‍යවහාරයෙහි යෙදේ.)

你这样做的目的是什么? (nǐ zhè yàng zuò de mù dì shì shén me?) - ඔබ මෙලෙස ක්‍රියා කිරීමෙහි අරමුණ කුමක් ද?

iv. 的 (ක්‍රි.වි.) (dí) - සැබවින් ම (ආධාරක පදයක උපකාරයෙන් භාෂා ව්‍යවහාරයෙහි යෙදේ.)

她确实是中国入。(tā dí què shì zhōng guó rén.) - ඇය ඇත්තට ම චීන ජාතිකයෙක්.

8. 地 යන අකුරෙහි උච්චාරණ විධි දෙකක් දක්නට ලැබේ.

පළමුවැන්න 地 (de) ලෙසත්, දෙවැන්න 地 (dì) ලෙසත් සඳහන් කළ හැකි ය.

i. 地 (නි.) (de) - ලෙස

安静地看书。(ānjìng de kàn shū.) - සන්සුන්ව පොත බලනවා.

ii. 地(නා.) (dì) - පොළොව

地上有一本书。(dìshàng yǒu yī běn shū.) - බිම පොතක් තිබෙනවා.

9. 得(de), 得 (dé) සහ 得 (děi) ලෙස ආකාර තුනකින් ශබ්ද කරන මෙම අකුර නිපාතයක්, ක්‍රියා පදයක්, සංයුක්ත ක්‍රියා පද සමග ආධාරක ක්‍රියා පදයක් ලෙස භාෂාවෙහි යෙදෙයි.

i. 得 (නි.) (de) - මෙම නිපාතය ක්‍රියාපද සමග යෙදේ. යෑම, කැම, බිම ආදී වශයෙන් ක්‍රියා පද අර්ථය අවධාරණයට ලක් කිරීමේ දී යොදනු ලැබේ.

他跑步跑得很快。(tā pǎobù pǎode hěn kuài.) - ඔහු දුවයි, දිවීම වේගවත් ය. (ඔහුගේ දිවීම වේගවත්)

ii. 得 (ක්‍රි.) (dé) - ලබා ගන්නවා 到 (dào) යන අක්ෂරයට මුලින් මෙම අක්ෂරය සංයුක්ත වීමෙන් එකී අදහස ගම්‍ය කෙරේ.)

他没有得到那个工作。(tā méiyǒu dédào nà ge gōngzuò.) - ඔහු ඒ රුකියාව ලබාගෙන නැත.

iii. 得(ක්‍රි.) (děi)- අවශ්‍යයි, යුතුයි

我得回家给孩子做饭了。(wǒ děi huí jiā gěi háizi zuò fàn le.) - මට දරුවන්ට කෑම හැදීමට ගෙදර යන්න අවශ්‍යයි.

10.着 යන අකුර සමහර තැනක 着(zhe) ලෙසත්, සමහර තැනක 着 (zháo) ලෙසත් දක්නට ලැබේ.

i. 着 (නි.) (zhe) - මෙම නිපාතය සෑම විටම ක්‍රියාපදයකට පසුව යෙදේ. කමින් ඉන්නවා, බොමින් ඉන්නවා යනාදී ලෙස පවතින වර්තමාන කාලයෙහි ක්‍රියා අර්ථයන් ගෙන දීමට උපකාර කරනු ලැබේ.

她哭着离开了。(tā kūzhe líkāi le.) - ඇය අඬමින් පිටවෙලා ගියා.

ii. 着 (ක්‍රි.) (zháo) - (මෙය සමහර අක්ෂරයන්ට මුලින් හෝ අගින් සංයුක්ත වීමෙන් විවිධ අදහස් ගෙන දෙයි.)

睡着 (shuì zháo) - නිදි, නිද්‍රෝපගත

着急 (zháo jí)- කනගාටු වෙනවා

着火 (zháo huǒ) - ගිනි ගන්නවා

小声点儿, 孩子已经睡着了。(xiǎo shēng diǎnr, háizi yǐjīng shuì zháo le.) - ටිකක් හඬ අඩු කරගන්න, දරුවා තවම නිදාගෙනයි සිටින්නෙ.

11. වීන භාෂාවෙහි ඉතා වැදගත් නිපාතයක් වන 了(le) නිපාතය 了(liǎo) ලෙස ශබ්ද වේ. ඒ පිළිබඳ නිදසුන් පහත දැක් වේ.

i. 了(නි.) (le) - නිපාතය ක්‍රියා පදයකට පසුව අතීත කාලය හැඟවීමට යෙදෙයි. තවද යමක් අවධාරණයෙන් පැවසීම සඳහා ද වාක්‍යයන්හි අගට යෙදෙයි.

她哭着离开了。(tā kūzhe líkāi le.) - ඇය අඬමින් පිටව ගියා.

ii. 了(liǎo) -

了解(liǎo jiě) - තේරුම් ගන්නවා, දැන ගන්නවා

我想了解一下你的想法。(wǒ xiǎng liǎojiě yíxià nǐ de xiǎngfǎ.) - මම ඔබගේ අදහස තේරුම් ගන්නට සිතමි.

12. 长 අක්ෂරය ආකාර දෙකකට බෙදා වේ.

i. 长 (zhǎng) - වැඩෙනවා, වැවෙනවා

弟弟今年长高了很多。(dìdì jīnnián zhǎng gāo le hěn duō.) - මල්ලි මේ අවුරුද්දේ ගොඩක් උසින් වර්ධනය වුණා.

ii. 长 (cháng) - දිග, දුර, දිගු

你来中国多长时间了?。(nǐ lái zhōngguó duō cháng shíjiān le?) - ඔබ චීනයට ඇවිත් කොපමණ කාලයක් ද?

13. 假 jia අක්ෂරයෙහි තාන දෙකක උච්චාරණයන් දෙකක් දක්නට ලැබේ. ඒ අනුව අර්ථයන් ද වෙනස් වේ.

i. 假 (jiǎ) - ව්‍යාජ, කෘත්‍රීම

这个新闻是假的, 你千万别信。(zhè ge xīnwén shì jiǎ de, nǐ qiān wàn bié xìn.) - මේ පුවත ව්‍යාජයකි, ඔබ සම්පූර්ණයෙන් ම විශ්වාස කරන්න එපා.

ii. 假 (jià) - නිවාඩු දවස (නිවාඩුවක් ගන්නවා, පිට විමකට අවසර ගන්නවා වැනි ක්‍රියා පද සාදා ගැනීමේ දී මෙම පදය ආධාරකයක් ලෙස යොදා ගැනේ.

还有两天就放假了。(háiyǒu liǎng tiān jiù fàngjià le.) - තව තිබෙන්නේ නිවාඩු දින දෙකකි.

我想请假去上海。(wǒ xiǎng qǐngjià qù shànghǎi.) - මම ශාඛයින්ට පිටත්වීමට අවසර ඉල්ලීමට බලාපොරොත්තු වෙමි.

14. 空 (kōng) යන ශබ්දය ද තාන අනුව අවස්ථා දෙකක දී උච්චාරණය වේ. ඒ පහත දක්වා ඇති ආකාරයෙනි.

i. 空 (kōng) - හිස්

这个房子是空的。(zhè ge fángzi shì kōng de.) - මේ ගෙය හිස් ය.

ii. 空 (kòng) - විවේකය

请问, 你今天有空吗。(qǐng wèn, nǐ jīntiān yǒu kòng ma?) - අද ඔබට විවේකයක් තිබෙනවාද?

15. 行 අක්ෂරය xíng සහ háng යනුවෙන් දෙයාකාරයකට උච්චාරණය වේ.

i. 行 (xíng) - සුදානම් (okey), ඇවිදිනවා, ගමන් කරනවා

行不行。(xíng bù xíng?) - හරිද? / සුදානම්ද? / පුළුවන්ද?

自行车 (zì xíng chē) - බයිසිකලය (තමන් පදවාගෙන යන වාහනය)

ii. 行 (háng) - බැංකුව

银行 (yín háng) - බැංකුව

16. 便 අක්ෂරය ආකාර දෙකකට උච්චාරණය කෙරෙයි.

i. 便 (pián) - ලාබය

这个书店的书都很便宜。(zhè ge shū diàn de shū dōu hěn piányi.) - මේ කඩයෙහි පොත් ගොඩක් ලාබයි.

ii. 便 (biàn) -

方便 (fāngbiàn) - උචිත, පහසු, සුදුසු

随便 (suíbiàn) - හදිසිය, අහඹු

17. 都 (dōu) ක්‍රියා විශේෂණය 都 (dū) යනුවෙන් ශබ්ද විමෙන් නාමයක් ලෙස භාවිත වනු දක්නට ලැබේ.

i. 都 (dōu) - සියල්ලෝ ම

我们都很好。(wǒmen dōu hěn hǎo.) - අපි සැමදෙනා ම හොඳින් සිටිමු.

ii. 都 (නා.) (dū) - අග නගරය

北京是中国的首都。(běijīng shì zhōngguó de shǒudū.)
බෙයිජිං නගරය චීනයෙහි අග නගරයයි.

18. සතුට යන අර්ථයෙහි යෙදෙන 乐 (lè) යන නාම විශේෂණය 乐 (yuè) තවතැනක සංගීතය යන අදහසින් නාම පදයක් ලෙස භාවිත කෙරෙයි.

i. 乐 (නා.වි.) (lè) - සතුට

我希望你能快乐地生活。(wǒ xǐwàng nǐ néng kuàilè de shēnghuó.) - මම ඔබට සතුටින් ජීවත්වීමට හැකි වේ යැයි බලාපොරොත්තු වෙමි.

ii. 乐(නා.) (yuè)- සංගීතය

你喜欢听哪种音乐。(nǐ xǐhuan tīng nǎ zhǒng yīnyuè?)
- කුමකුමන ආකාරයක සංගීතයක් අසන්නට කැමති වෙහි ද?

19. 觉 (jué) අක්ෂරයට 觉 (jiào) යනුවෙන් ද උච්චාරණයක් පවතී. මේවා බොහෝවිට තවත් අකුරක් හා සංයුත්තව සංයුත්ත ක්‍රියා පද ලෙස භාෂාවෙහි යෙදෙනු දක්නට ලැබේ.

i. 觉 (ක්‍රි./නා.) (jué) - සිතනවා, හැඟෙනවා, දැනෙනවා

觉得(ක්‍රි.) (jué de) - සිතනවා, හැඟෙනවා, දැනෙනවා

我觉得有点儿不舒服。(wǒ jué de yǒu diǎnr bù shūfu.)
මට ටිකක් අපහසු බවක් දැනෙනවා

感觉(ක්‍රි./නා.) (gǎn jué) - දැනෙනවා, දැනීම

老师的感觉怎么样? (lǎoshī de gǎnjué zěnmeyàng?) -
ගුරුවරයාගේ හැඟීම කොහොමද?

ii. 觉 (ක්‍රි.) (jiào) - නිදීම

睡觉 (shuì jiào) - නිදාගන්නවා

我要睡觉。(wǒ yào shuì jiào.) - මට නිදාගන්න අවශ්‍යයි.

20. චීන භාෂාවෙහි බහුලව දක්නට ලැබෙන ක්‍රියාපදයක් වන 会 (huì) යන ක්‍රියා පදය 会 (kuài) යන හඬින් උච්චාරණය වීමක් දක්නට ලැබේ.

i. 会 (ක්‍රි.) (huì) - පුළුවනි, (අනාගත කාලය හැඟවීම සඳහා ක්‍රියා පදයකට මූලින් යෙදෙන උපකාරක ක්‍රියා පදයක් ද වේ.)

明天会下雨吗。(míng tiān huì xià yǔ ma?) - හෙට වහිවී ද?

ii. 会 (නා.) (kuài) - ගණකාධිකාරී, ගිණුම්කරු

我们公司需要一名会计。(wǒmen gōngsī xūyào yī míng kuàiji.) - අපේ සමාගමට එක ගණකාධිකාරියෙකු අවශ්‍යයි.

21. 更 (gēng) යනුවෙන් උච්චාරණය වන මෙම අක්ෂරය ද තාන දෙකකින් ශබ්ද වේ.

i. 更 (ක්‍රි.වි.) (gèng)- තව, තවත්

我喜欢唱歌, 但我更喜欢跳舞。(wǒ xǐhuan chàng gē, dàn wǒ gèng xǐhuan tiàowǔ.) - මම සින්දු කියන්න කැමැත්තෙමි, නමුත් මම ගොඩක්ම නර්ථනයට කැමැත්තෙමි.

ii. 更 (ක්‍රි.) (gēng) - අලුත් වෙනවා

这个电视剧什么时候更新。(zhè ge diànshìjù shénme shíhou gēngxīn.) - මේ ටෙලි කථා මාලාව යාවත්කාලීන වන්නේ (updated) කුමන වෙලාවට ද?

22. 卡 (kǎ) යනුවෙන් උච්චාරණය කෙරෙන මෙම අක්ෂරයෙහි

ඊට වෙනස් තවත් උච්චාරණයක් ද දක්නට ලැබේ.

i. 卡 (නා.) (kǎ) - කාඩ් එක

• 信用卡 (xìnyòngkǎ) - ක්‍රෙඩිට් කාඩ් පත

ii. 卡(නා.) (qiǎ) - අලුත් වෙනවා

• 你这个发卡真好看。(nǐ zhè ge fǎqiǎ zhēn hǎo kàn.) - ඔබේ මේ කොණ්ඩා කටුව ඇත්තෙන්ම සිත්කලයි.

23. 和 (hé) නිපාතයෙහි 和 (huo)යනුවෙන් වෙනම උච්චාරණයක් දක්නට ලැබේ.

i. 和 (නි.) (hé) - සහ, සමඟ යන නිපාතයයි.

工作和学习都很重要。(gōngzuò hé xuéxí dōu hěn zhòngyào.) - වැඩ කිරීම සහ ඉගෙන ගැනීම යන දෙකම ගොඩක් වැදගත් කාරණාවෝ වෙති.

ii. 和 (huo) (ක්‍රි./නා.) - කලවම් කරනවා

• 暖和 (nuǎnhuo) (නා.වි.) - උණුසුම

今天的天气真暖和。(jīntiān de tiānqì zhēn nuǎnhuo.) - අද කාලගුණය ඇත්තටම උණුසුමයි.

24. 背 (bēi) සහ 背 (bèi) යන උච්චාරණ දෙක ද බහු උච්චාරණ අක්ෂර සඳහා නිදසුන් ලෙස ගෙන හැර දැක්විය හැකි ය.

i. 背 (ක්‍රි.) (bēi) - යම් දෙයක් හෝ කෙනෙක් පිටෙන් ඔසවාගෙන යනවා

• 他背着他妈妈去了医院。(tā bēi zhe tā māma qù le yīyuàn.) - ඔහු ඔහුගේ මව ඔසවාගෙන (කර මතින්) රෝහලට ගියේ ය.

ii. 背 (ක්‍රි.) (bèi) - මුවා වෙනවා, යමක් ආධාරයෙන් සැඟවෙනවා

• 他背着他妈妈去了医院。(tā bèi zhe tā māma qù le yīyuàn.) - ඔහු ඔහුගේ මවට පසු පසින් රෝහලට ගියේ ය.

25. 调 (diào) අක්ෂරයට 调 (tiáo) යනුවෙන් වෙනත් උච්චාරණයක් ද වේ. එම උච්චාරණ වෙනස පහත පරිදි දැක්විය හැකි ය.

i. 调 (ක්‍රි./නා.) (diào)

调查 (ක්‍රි.) (diào chá) - විමර්ශනය කරනවා

• 声调 (නා.) (shēng diào) - හඬ, තානය

汉语有四个声调。(hànyǔ yǒu sì ge shēngdiào.) - චීන භාෂාවෙහි තාන හතරක් තිබේ.

ii. 调 (ක්‍රි.) (tiáo)

• 调整 (tiáo zhěng) - හරිගස්සනවා, සකසනවා, පිළියෙල කරනවා, අනුකූල කරනවා

下个月我们会调整产品价格。(xiàgèyuè wǒmen huì tiáo zhěng chǎn pǐn jià gé.) - ඊළඟ මාසයේ අපට පුළුවන් නිෂ්පාදනවල මිල ගණන් සකස් කරන්න.

26. 还 (hái) යනු ක්‍රියා විශේෂණයකි. එම අකුරට 还 (huán) යනුවෙන් වෙනත් උච්චාරණයක් පවතිනු දක්නට ලැබේ.

i. 还 (ක්‍රි.වි.) (hái) - තව, තවත්

• 你还要吗? (nǐ hái yào ma?) - ඔබට තව අවශ්‍යද ?

ii. 还(ක්‍රි.) (huán) - ආපසු දෙනවා, ආපසු ගෙවනවා (return)

• 还书。(huán shū) - පොත ආපසු දෙනවා.

මීට අමතරව තවත් බහු උච්චාරණ සහිත උදාහරණ බොහෝ ප්‍රමාණයක් පවතින අතර ඉතා කෙටියෙන් පහත දැක්වෙන අක්ෂර සහ උච්චාරණ සඳහන් කරනු ලැබේ.

27. i. 谁 (shéi) - කවුද ii. 谁 (shuí) - කවුද (ගෞරවාථ්ථයෙහි)

28. i. 没 (méi) - නැත ii. 没 (shuì) (mò) - 没收 (mò shōu) - රාජසන්නක කරනවා

29. i. 喂 (wèi) - හෙලෝ, (විශ්මයාථ්ථය දනවන පදයකි.) යමෙකුට සංග්‍රහ කරනවා

ii. 喂 (wéi) - හෙලෝ 喂 (එන අමතමක් ගැනීමේදී)

30. i. 校 (xiào) - 学校 (xuéxiào) ii. 校 (jiào) (jiào)- 校验 (jiào yàn)- පරීක්ෂා කරනවා

31. i. 车 (chē) - රථය ii. 车 (jū) - (චීන වෙස් හා සම්බන්ධ වචනයකි.)

32. i. 分 (fēn) - බෙදනවා, කොටස් කරනවා, චීනයෙහි මුදල් ඒකකයක් ද වේ.

ii. 分 (fèn) - කොටස, අවයවය, කෙනෙකුගේ යුතුකම් සහ වගකීම්වල ප්‍රමාණය, මිනිත්තුව

33. i. 米 (mǐ) - බත් ii. 米 (mí) - උණ බටය, බටය

34. i. 子 (zǐ) - සමහර නාම පදවල පදාණුවක් ලෙස භාවිත වේ. ii. 子 (zǐ) - දරුවා, පුතා

35. i. 见 (jiàn) - දකිනවා ii. 见 (xiàn)- පෙන්වනවා

37. i. 系 (xì) - ක්‍රමය, අංශය ii. 系 (jì) - ටයි එක බඳිනවා

38. i. 看 (kàn) - බලනවා ii. 看 (kān) - රැකබලා ගන්නවා

39. i. 说 (shuō) - කියනවා, කතා කරනවා

ii. 说 (shuì) - ඒත්තු ගන්වනවා

iii. 说 (yuè) - සතුටු වෙනවා

40. i. 喝 (hē) - බොනවා ii. 喝 (hè) - බෙරහන් දෙනවා

41. i. 打 (dǎ) - ගසනවා, අනිනවා, අල්ලනවා ii. 打 (dá) - දුසිම, දොළස

42. i. 雨 (yǔ) - වැස්ස ii. 雨 (yù) - වැටෙනවා (වැස්ස, හිම වැනි දේ)

43. i. 识 (shí) - දැනුම, දැනගන්නවා ii. 识 (zhì) - මතක් කරනවා

44. i. 少 (shǎo) - අඩු, නැති වෙනවා ii. 少 (shào) - බාලයා

45. i. 兴 (xīng) - දියුණු වෙනවා, නැගෙනවා ii 兴 (xìng) - සැලකිල්ල, ඇල්ම

උක්ත අධ්‍යයනයෙහි හමු වූ අක්ෂර සියල්ල අධ්‍යයනයෙහි පහසුව පිණිස වගු ගත කොට පහත පරිදි දැක්විය හැකි ය.

අක්ෂරය		ව්‍යාකරණ නියමය	උච්චාරණය	උදාහරණ
1. 好	i. 好	(නා.වි.)	(hǎo)	很好 (hěn hǎo)
	ii. 好	(ක්‍රි.)	(hào)	爱好 (àihào) 喜好 (xǐhào)

2. 干	i. 干	(නා.වි.)	(gān)	很干 (hěn gān)
	ii. 干	(ක්‍රි.)	(gàn)	在干 (zài gàn)
3. 看	i. 看	(ක්‍රි.)	(kàn)	看电视 (kàn diànshì)
	ii. 看	(ක්‍රි.)	(kān)	看门 (kān mén) 看门人 (kān mén rén)
4. 差	i. 差	(නා.වි.)	(chà)	很差。(hěn chā.)
	ii. 差	(ක්‍රි.වි/නා.)	(chāi)	出差了(chūchāi le)
	iii. 差	(ක්‍රි.වි/නා.)	(chā)	差是多少? (chā shì duō shao?)
5. 乐	i. 乐	(නා.)	(yuè)	音乐 (yīnyuè)
	ii. 乐	(නා.)	(lè)	快乐 (kuàilè)
6. 血	i. 血	(ක්‍රි.)	(xiě)	地上有血。(dì shàng yǒu xiě.)
	ii. 血		(xuè)	血压(xuè yā)
7. 的	i. 的	(නි.)	(de)	可爱的孩子(kě ài de hái zi)

	ii. 的	(නා.)	(dī)	打的(dǎdī)
	iii. 的	(නා.)	(dì)	目的 (mùdì)
	iv. 的	(ක්‍රි.වි.)	(dí)	的确 (díquè)
	8. 地	i. 地	(නි.)	(de)
	ii. 地	(නා.)	(dì)	地上(dì shang)
9. 得	i. 得	(නි.)	(de)	跑得(pǎode)
	ii. 得	(ක්‍රි.)	(dé)	得到(dédào)
	iii. 得	(ක්‍රි.)	(děi)	得回家(děi huí jiā)
10. 着	i. 着	(නි.)	(zhe)	哭着(kūzhe)
	ii. 着	(ක්‍රි.)	(zháo)	睡着(shuì zháo) 着急(zháo jí) 着火(zháo huǒ)
11. 了	i. 了	(නි.)	(le)	离开了(líkāi le.)
	ii. 了		(liǎo)	了解(liǎo jiě)

12. 长	i. 长	(ක්‍රි.)	(zhǎng)	长高了 (zhǎng gāo le)
	ii. 长	(නා.වි.)	(cháng)	多长时间 (duō cháng shíjiān)
13. 假	i. 假	(නා.වි.)	(jiǎ)	假的 (jiǎ de)
	ii. 假	(නා./ක්‍රි.)	(jià)	放假 (fàngjià) 请假 (qǐngjià)
14. 空	i. 空	(නා.වි.)	(kōng)	空的 (kōng de)
	ii. 空	(නා.)	(kòng)	有空吗? (yǒu kòng ma?)
15. 行	i. 行	(නා.වි./ක්‍රි.)	(xíng)	行不行? (xíng bù xíng?) 自行车 (zì xíng chē)
	ii. 行	(නා.)	(háng)	银行。(yín háng)
16. 便	i. 便	(නා.වි.)	(pián)	便宜(piányi)
	ii. 便	(නා.වි.)	(biàn)	方便(fāngbiàn) 随便(suíbiàn)
17. 都	i. 都	(ක්‍රි.වි.)	(dōu)	我们都(wǒmen dōu)
	ii. 都	(නා.)	(dū)	首都。(shǒudū)
18. 乐	i. 乐	(නා.වි.)	(lè)	快乐地(kuàilè de)
	ii. 乐	(නා.)	(yuè)	音乐(yīnyuè)
19. 觉	i. 觉	(ක්‍රි./නා.)	(jué)	觉得(jué de) 感觉(gǎn jué)
	ii. 觉	(ක්‍රි.)	(jiào)	睡觉(shuì jiào)

20. 会	i. 会	(ක්‍රි.)	(huì)	会下雨(huì xià yǔ)
	ii. 会	(නා.)	(kuài)	会计(kuàiji)
21. 更	i. 更	(ක්‍රි.වි.)	(gèng)	更喜欢 (gèng xǐhuan)
	ii. 更	(ක්‍රි.)	(gēng)	更新(gēngxīn)
22. 卡	i. 卡	(නා.)	(kǎ)	信用卡(xìnyòngkǎ)
	ii. 卡	(නා.)	(qiǎ)	发卡(fǎqiǎ)
23. 和	i. 和	(නි.)	(hé)	工作和学习 (gōngzuò hé xuéxí)
	ii. 和	(නා.)	(huo)	暖和(nuǎnhuo)
24. 背	i. 背	(ක්‍රි.)	(bēi)	背着(bēi zhe)
	ii. 背	(ක්‍රි.)	(bèi)	背着(bèi zhe)
25. 调	i. 调	(ක්‍රි./නා.)	(diào)	调查(ක්‍රි.) (diào chá) 声调 (නා.) (shēng diào)
	ii. 调	(ක්‍රි.)	(tiáo)	调整(tiáo zhěng)
26. 还	i. 还	(ක්‍රි.වි.)	(hái)	还要(hái yào)
	ii. 还	(ක්‍රි.)	(huán)	还书。(huán shū)
27. 谁	i. 谁	ප්‍රශ්න වාචක පදයකි	(shéi)	那是谁? (nà shì shéi?)
	ii. 谁	ප්‍රශ්න වාචක පදයකි.	(shuí)	那是谁? (nà shì shuí?)

28. 没	i. 没	(කි.)	(méi)	没有(méi yǒu)
	ii. 没	(කි.)	(mò)	没收(mò shōu)
29. 喂	i. 喂	(කි.)	(wèi)	喂狗(wèi gǒu)
	ii. 喂		(wéi)	喂 (එනදමතුමක් ගැනීමේදී)
30. 校	i. 校	(නා.)	(xiào)	学校(xuéxiào)
	ii. 校	(කි.)	(jiào)	校验(jiào yàn)
31. 车	i. 车	(නා.)	(chē)	车(chē)
	ii. 车	(නා.)	(jū)	车(jū)
32. 分	i. 分	(ග.), කාලය මැනීමේ ඒකකයකි.	(fēn)	十点十一分(shí diǎn shí yī fēn) 分给了(fēn gěi le) 一分钱(yīfēn qián)
			(නා.)	(fèn)
	ii. 分	(නා.)	(fēn)	分上(fēn shàng)
33. 米	i. 米	(නා.)	(mǐ)	米饭(mǐ fàn)
	ii. 米	(නා.)	(mí)	三百米(sān bǎi mǐ)
34. 子	i. 子	සමහර නාම පදවල පදානුවක් ලෙස භාවිත වේ.	(zi)	椅子(yǐzi)
	ii. 子	(නා.)	(zǐ)	孩子(háizi)
35. 见	i. 见	(කි.)	(jiàn)	见面(jiàn miàn)
	ii. 见	(කි.)	(xiàn)	匕首见(bǐshǒu xiàn)

36. 系	i. 系	(නා.)	(xì)	中文系(zhōng wén xì)
	ii. 系	(කි.)	(jì)	请系好安全带。(qǐng jì hǎo ān quán dài.)
37. 看	i. 看	(කි.)	(kàn)	看书(kàn shū)
	ii. 看	(කි.)	(kān)	看们(kān mén)
38. 说	i. 说	(කි.)	(shuō)	说书(shuō shū)
		(කි.)	(shuì)	游说(yóu shuì)
	iii. 说	(කි.)	(yuè)	说(yuè)
39. 喝	i. 喝	(කි.)	(hē)	喝汤(hē tāng)
	ii. 喝	(කි.)	(hè)	喝彩(hè cǎi)
40. 打	i. 打	(කි.)	(dǎ)	大鱼(dǎ yú)
	ii. 打	(ග.)	(dá)	一打铅笔(yīdǎ qiān bǐ)
41. 雨	i. 雨	(නා.)	(yǔ)	下雨(xià yǔ)
	ii. 雨	(කි.)	(yù)	雨(yù)
42. 识	i. 识	(නා./කි.)	(shí)	认识(rèn shi)
	ii. 识	(නා./කි.)	(zhì)	政治(zhèng zhì)
43. 少	i. 少	(කි./නා.වි./කි.වි.)	(shǎo)	少了一点儿 (shǎo le yīdiǎnr)
			(නා.)	(shào)
44. 兴	i. 兴	(කි./කි.වි.)	(xīng)	时兴(shí xīng)
	ii. 兴	(නා.)	(xìng)	兴趣(xìng qù)

සමාලෝචනය

ලෝකයෙහි බිහි වූ අග්‍රගණ්‍ය භාෂාවක් වන චීන භාෂාව සංකේත භාෂාවක් ලෙස ප්‍රකට ය. විශාල අක්ෂර සංඛ්‍යාවක් සහිත මෙම භාෂාව අධ්‍යයනය කරන්නෙකුට මුහුණ දීමට සිදුවන ප්‍රමුඛතම ගැටලුවක් වන්නේ අක්ෂරවල උච්චාරණයන්හි පවතින සංකීර්ණතාවයි. එම ශබ්ද සංකීර්ණතාව නොමැතිනම් ලෝකයේ පහසුම භාෂාව චීන භාෂාව වනවාට සැක නැත. එකී ශබ්ද සංකීර්ණතාව පිණිස හේතු වන ප්‍රධාන කරුණක් ලෙස ඇතැම් අක්ෂරවලට පවතින බහු උච්චාරණ විධි පෙන්වා දිය හැකිය. එබඳු අක්ෂරවලට චීන බසෙහි 多音字 (duō yīn zì) යයි කියනු ලබයි. එහි සරල අදහස නම් ‘多’ (duō) - ගොඩක්, ‘音’ (yīn) - ශබ්ද, ‘字’ (zì) - අකුර හෝ අකුරු යන අරුත් කැටිකොට බොහෝ ශබ්ද සහිත අකුරු යන අදහසයි. මෙම අකුරු විශේෂය වෙන් කොට හඳුනා ගැනීම චීන භාෂාව පිළිබඳ කුසලතාව වැඩිදියුණු වීමට හේතු වේ.

ආන්තික සටහන්

1. සරච්චන්ද්‍ර, ඒ., සාහිත්‍ය විද්‍යාව, කොළඹ 10, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 1965. පි. 15.
2. 中伟, 吴. (ed.), නූතන චීන භාෂාව - වැඩ පොත, බෙයිජිං, බෙයිජිං විදේශ භාෂා මුද්‍රණාලය, 2010. පි. 98.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

1. රුවන්, G., (2008)අසිරිමත් චීන බස, කොළඹ10, ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
2. Dhammadinna, N., (2016)Our Chinese - Text book 1, Bambalapitiya, Wijitha yapa Prakashana.
3. Liu, X.(ed.), (2002)New Practical Chinese Reader –Textbook 1, Beijing, Beijing Language and Culture University Press.
4. Liu, X.(ed.), (2002)New Practical Chinese Reader –Textbook 2, Beijing, Beijing Language and Culture University Press.
5. Liu, X.(ed.), (2002)New Practical Chinese Reader –Workbook 1, Beijing, Beijing Language and Culture University Press.

6. Liu, X.(ed.), (2002)New Practical Chinese Reader –Workbook 2, Beijing, Beijing Language and Culture University Press.
7. 中伟, 吴. (ed.), (2010) නූතන චීන භාෂාව-අක්ෂර පොත, බෙයිජිං, බෙයිජිං විදේශ භාෂා මුද්‍රණාලය.
8. 中伟, 吴. (ed.), (2010) නූතන චීන භාෂාව- පාඩම් පොත, බෙයිජිං, බෙයිජිං විදේශ භාෂා මුද්‍රණාලය.
9. 中伟, 吴. (ed.), (2010) නූතන චීන භාෂාව-වැඩ පොත, බෙයිජිං, බෙයිජිං විදේශ භාෂා මුද්‍රණාලය.